

Щотижнева аналітична записка №18

**стосовно змін законодавства у сфері економіки і фінансів,
які мають вплив на імплементацію Україною acquis ЄС,
за період з 12 червня до 18 червня 2023 року**

За період з 12 червня 2023 року до 18 червня 2023 року:

- Президентом України ухвалено 19 документів, з них **11 указів та 8 розпоряджень**;
- Кабінет Міністрів України ухвалив 12 нормативно-правових актів (НПА), з них **7 постанов та 5 розпоряджень**;
- Правління Національного Банку України ухвалило **2 постанови**;
- у Верховній Раді України зареєстровано 22 ініціативи, з них **19 законопроектів та 3 проекти постанов**. Кабінетом Міністрів України ініційовано **2 законопроекти**, Президентом України внесено на розгляд ВРУ **1 законопроект**, народними депутатами України ініційовано **16 законопроектів та 3 проекти постанов**.

Перелік законодавчих актів, що були ухвалені за період з 12 червня до 18 червня 2023 року із зазначенням, які acquis ЄС імплементуються цими законодавчими актами.

Проект №0208 Закону України “Про ратифікацію Конвенції про безпеку в застосуванні хімічних речовин на виробництві № 170” від 12.06.2023 (Текст міжнародного договору) забезпечує виконання Статті 424 Глави 21 “Співробітництво у галузі зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей” Розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» та Додатку XL Угоди про Асоціацію та імплементацію вимог, що стосуються забезпечення безпеки в застосуванні хімічних речовин на виробництві, викладених в Директиві Ради ЄС 98/24 від 07 квітня 1998 року «Забезпечення безпеки і охорони здоров’я працівників на робочому місці при наявності ризиків від дії хімічних речовин».

Проект №8340/П Постанови прийняття за основу проекту Закону України про державне регулювання сфери захисту рослин від 12.06.2023.

Проект Закону України №8340 від 09.01.2023 “Про державне регулювання сфери захисту рослин” забезпечує виконання статті 64 глави 4 «Санітарні та фітосанітарні заходи» розділу IV «Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею» Угоди про Асоціацію та передбачає імплементацію у законодавство України положень таких актів ЄС:

- Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 2016/2031 від 26 жовтня 2016 року про заходи захисту від шкідників рослин;
- Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 625/2017 від 15 березня 2017 року про офіційні контрольні перевірки та іншу офіційну діяльність, спрямовану на забезпечення застосування законодавства щодо харчових продуктів, норм щодо забезпечення здоров’я і добробуту тварин, здоров’я рослин і засобів захисту рослин;
- Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1107/2009 від 21 жовтня 2009

року про розміщення на ринку засобів захисту рослин, що припиняє дію Директив Ради 79/117/ЄЕС та 91/414/ЄС (в тій частині, яка стосується вимог до обігу засобів захисту рослин); 4) Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 2017/2313 від 13 грудня 2017 року, що встановлює специфікації форматів паспорта рослини для переміщення в межах території Союзу та паспорта рослини для ввезення у захищену зону та переміщення у її межах;

- [Регламент](#) (ЄС) № 2019/1715 від 30 вересня 2019 року;
- [Регламент](#) Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 2019/1014 від 12 червня 2014 року;
- [Директива](#) Європейського Парламенту та Ради 2009/128/ЄС від 21 жовтня 2009 року, якою встановлюються правові основи для діяльності Співтовариства з метою досягнення екологічно стійкого застосування пестицидів; 8) Директива Комісії 92/90 від 03 листопада 1992 року, якою встановлюються зобов'язання для виробників та імпортерів рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів і визначаються вимоги до їх реєстрації; 9) Директива Комісії 92/105 від 03 грудня 1992 року, якою встановлюється стандартизація фітосанітарних паспортів, призначених для переміщення певних рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів у межах Співтовариства, і якою встановлюються процедури для видачі таких паспортів та умови і процедури їх заміни;
- [Директива](#) Комісії 93/51 від 24 червня 1993 року щодо встановлення правил переміщення певних рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів через територію зони, що охороняється, а також переміщення таких рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, місцем походження яких є територія зони, що охороняється, і які переміщують в межах цієї зони;
- [Директива](#) Ради 2000/29/ЄС від 08 травня 2000 року щодо захисних заходів проти ввезення до Співтовариства організмів, шкідливих для рослин і продуктів рослинного походження, та проти їх розповсюдження в межах Співтовариства (в тій частині, яка є чинною на сьогодні);
- [Виконавча директива](#) Комісії 2014/83/ЄС від 25 червня 2014 року щодо внесення змін до Додатків I, II, III, IV та V до Директиви Ради 2000/29/ЄС про захисні заходи проти введення у Співтовариство організмів, шкідливих для рослин або рослинних продуктів та проти їх поширення в межах Співтовариства;
- [Директива](#) Комісії 2004/102/ЄС від 5 жовтня 2004 року про внесення змін до Додатків II, III, IV та V до Директиви Ради 2000/29/ЄС про захисні заходи проти введення у Співтовариство організмів, шкідливих для рослин або рослинних продуктів, та проти їх поширення у Співтоваристві;
- [Директива](#) Комісії 2004/105/ЄС від 15 жовтня 2004 року що визначає зразки офіційних фітосанітарних сертифікатів або фітосанітарних сертифікатів для реекспорту супутніх рослин, рослинних продуктів чи інших об'єктів з третіх країн та перелічені в Директиві Ради 2000/29/ЄС;
- [Директива](#) Комісії 2004/103/ЄС від 7 жовтня 2004 року про перевірку ідентичності та санітарного стану рослин, рослинних продуктів чи інших предметів, перелічених у Частині В Додатку V до Директиви Ради 4 2000/29/ЄС, яка може проводитися на місці крім пункту пропуску до Співтовариства або в місці поблизу та із зазначенням умов, що стосуються цих перевірок;
- [Регламент](#) Комісії (ЄС) № 1756/2004 від 11 жовтня 2004 року, що визначає детальні умови для необхідних доказів та критерії типу та рівня скорочення перевірок здоров'я

рослин на певні рослини, рослинні продукти чи інші об'єкти, перелічені у частині В Додатку V до Директиви Ради 2000/29/ЄС;

- [Директива](#) Комісії 2008/61/ЄС від 17 червня 2008 року, яка встановлює умови, за яких певні шкідливі організми, рослини, рослинні продукти та інші предмети, перелічені у Додатках I-V до Директиви Ради 2000/29/ЄС, можуть бути введені до Співтовариства або переміщені до неї або деякі їх заповідні зони, для випробувальних або наукових цілей та для роботи над сортовими селекціями.

Детальний аналіз Проекту Закону України “Про ратифікацію Конвенції про безпеку в застосуванні хімічних речовин на виробництві № 170”

12 червня 2023 року Президент України вніс у Верховну Раду України Проект Закону України “[Про ратифікацію Конвенції про безпеку в застосуванні хімічних речовин на виробництві № 170](#)”, який був зареєстрований за №0208 забезпечує виконання Статті 424 Глави 21 “Співробітництво у галузі зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей” Розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» та Додатку XL Угоди про Асоціацію та імплементацію вимог, що стосуються забезпечення безпеки в застосуванні хімічних речовин на виробництві, викладених в [Директиві](#) Ради ЄС 98/24 від 07 квітня 1998 року «Забезпечення безпеки і охорони здоров'я працівників на робочому місці при наявності ризиків від дії хімічних речовин».

Цим проектом передбачено надання Верховною Радою України згоди на обов'язковість для України [Конвенції про безпеку в застосуванні хімічних речовин на виробництві № 170](#) у формі Закону про її ратифікацію.

Законопроект розроблено на виконання абзацу другого підпункту «а», підпункту 4 пункту 2 рішення **Ради національної безпеки і оборони України** «Про заходи щодо підвищення рівня хімічної безпеки на території України», введеного в дію Указом Президента України від 19 березня 2021р. № 104.

У правовому полі Європейського Союзу вимоги, що стосуються забезпечення безпеки в застосуванні хімічних речовин на виробництві, викладені в Директиві Ради ЄС 98/24 від 07 квітня 1998 р. «Забезпечення безпеки і охорони здоров'я працівників на робочому місці при наявності ризиків від дії хімічних речовин».

Пунктами 1363-1367 плану заходів з виконання Угоди, затвердженого постановою **Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106**, визначено перелік завдань із розроблення нормативно-правових актів, що стосуються виконання вимог Директиви 98/24, зокрема встановлення граничних величин виробничої експозиції і біологічно граничних величин для хімічних речовин; запровадження механізму оцінки ризиків, пов'язаних із впливом небезпечних хімічних речовин; запровадження обмежень щодо виробництва і використання в роботі деяких небезпечних хімічних речовин.

Верховною Радою України прийнято Закон України «[Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією](#)» від 1 грудня 2022 р. №2804-IX, який визначає правові, організаційні та економічні засади у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління

хімічною продукцією, спрямовані на запобігання небезпечному впливу хімічної продукції на довкілля та здоров'я людини, встановлює вимоги до діяльності суб'єктів господарювання галузі хімічної промисловості, регулює відносини, що виникають у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, з урахуванням міжнародних зобов'язань України.

Законопроект передбачає ратифікувати Конвенцію, а також спрямований на:

- **гармонізацію законодавства України із міжнародним законодавством у сфері безпечного поводження з хімічними речовинами, які використовуються в усіх галузях економічної діяльності;**
- **упорядкування системи класифікації хімічних речовин та врегулювання правил поводження з ними;**
- **визначення сфер відповідальності роботодавців;**
- **встановлення обов'язків і прав працівників;**
- **визначення відповідальності держав, які здійснюють експорт хімічних речовин.**

Основними нормативно-правовими актами у цій сфері є:

- **Кодекс законів про працю України;**
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закон України «Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією»;
- Закон України «Про охорону праці»;
- **Роттердамська конвенція** про процедуру попередньої обґрунтованої згоди відносно окремих небезпечних хімічних речовин та пестицидів у міжнародній торгівлі, до якої Україна приєдналася згідно з Законом України від 26 вересня 2002 р. № 169 – IV;
- постанова Кабінету Міністрів України від 01 серпня 1992 р. № 442 «Про Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 13 червня 1995 р. № 420 «Про затвердження Положення про гігієнічну регламентацію та державну реєстрацію небезпечних факторів і Порядку оплати робіт із проведення гігієнічної регламентації та державної реєстрації небезпечних факторів»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2009 р. № 1262
 - «Про затвердження Технічного регламенту знаків безпеки і захисту здоров'я працівників»;
- наказ Міністерства охорони здоров'я України від 21 травня 2007 р. № 246
 - «Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 23 липня 2007 р. за № 846/14113;
- наказ Міністерства надзвичайних ситуацій України від 22 березня 2012 р.
- № 627 «Про затвердження Вимог до роботодавців щодо захисту працівників від шкідливого впливу хімічних речовин», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 квітня 2012 р. за № 521/20834.

Відповідно до вимог частини сьомої статті 9 Закону України «Про міжнародні договори»

належне виконання вимог Конвенції буде забезпечено в результаті застосування Закону України «Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією».

Реалізація проєкту акта **не потребує додаткових витрат з державного та/або місцевих бюджетів.**

Законопроект спрямований на покращення організаційного забезпечення поводження з хімічними речовинами, запобігання нещасним випадкам, **захист працівників від шкідливої дії хімічних речовин і зменшення їх негативного впливу.** Реалізація проєкту акта матиме вплив на ключовий інтерес працівників у частині **забезпечення належного права на безпечні умови праці**, а також суб'єктів господарювання, про що зазначається в прогнозі впливу на ключові інтереси заінтересованих сторін.

Ярослав Сидорович